



Конвенцијата
за акција
против
трговијата
со луѓе
**на Советот
на Европа**



Механизми
за ониторинг

COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE



КОИ СЕ ЦЕЛИТЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА?

■ Конвенцијата за акција против трговијата со луѓе на Советот на Европа, која влезе во сила на 1 февруари 2008 година, има за цел да ја спречи трговијата со луѓе, да ги заштити жртвите и да ги гони трговците. Таа ги опфаќа сите форми на трговија со луѓе (независно дали таа има национален или меѓународен карактер и дали е поврзана со организираните криминални или не) и се однесува на сите жртви на трговијата (жени, мажи и деца), како и на сите форми на експлоатација. Конвенцијата исто така вклучува и мерки кои ги промовираат партнерството со граѓанското општество и меѓународната соработка.

■ Главната дополнителна вредност на Конвенцијата е нејзиниот фокус врз човековите права и заштитата на жртвата. Конвенцијата ја дефинира трговијата со луѓе како повреда на човековите права и како кривично дело против достоинството и интегритетот на човекот. Ова значи дека националните власти сносат одговорност доколку не преземат активности за превенција на трговијата со луѓе и заштита на жртвите и доколку не спроведат ефективна истрага за случаите на трговија со луѓе.

■ Трговијата со луѓе е феномен кој има глобални размери и кој не познава граници, поради што Конвенцијата е релевантна и отворена за сите земји во светот.



КАКО СЕ СЛЕДИ ПРИМЕНАТА НА КОНВЕНЦИЈАТА?

— Конвенцијата воспоставува независен механизам за мониторинг преку кој се следи и оценува колку добро се применуваат нејзините одредби во практиката. Овој механизам за мониторинг, кој се смета за една од силните страни на Конвенцијата, се состои од два столба: Група на експерти за акција против трговијата со луѓе - ГРЕТА (GRETA) и Комитет на договорните страни.

Што е ГРЕТА?

— Групата на експерти за акција против трговијата со луѓе - ГРЕТА е одговорна да ја оценува примената на Конвенцијата од страна на земјите кои ја ратификувале оваа конвенција. ГРЕТА ја сочинуваат 15 независни и непристрасни експерти кои доаѓаат од земјите потписнички на Конвенцијата. Тие имаат различен профил (правници, лица одговорни за спроведување на законот, психолози, лекари, претставници на граѓанското општество, итн.) кои се избираат врз основа на нивното професионално искуство во областите опфатени со Конвенцијата. Мандатот на членовите на ГРЕТА изнесува четири години, со право на уште еден избор.

Како ГРЕТА ги спроведува своите активности на мониторинг?

■ Мониторинг активностите на ГРЕТА се поделени во рунди. На почетокот на секоја рунда, ГРЕТА дефинира кои одредби од Конвенцијата ќе бидат предмет на следење и го определува најсоодветниот начин на кој ќе ја спроведе оценката.

■ При спроведување на мониторингот, ГРЕТА користи мноштво на методи за собирање на податоци. Како прв чекор, ГРЕТА испраќа прашалник до властите на земјата која е во фокусот на оценување. ГРЕТА потоа ги анализира податоците кои се добиени од одговорите на прашалникот, а доколку е потребно ГРЕТА може да побара дополнителни информации заради појаснување или дополнување на одговорот.

■ Покрај испраќање на прашалникот, ГРЕТА врши посета на засегнатата земја. Овие посети овозможуваат да се спроведат темелни разговори со владините претставници, полициските службеници, обвинителите, пратениците и со други релевантни чинители.

■ Исто така, преку посетите за оценка на состојбите во земјата ГРЕТА има можност да ги посети објектите во кои се обезбедува помош и заштита на жртвите на трговијата со луѓе. Така, ГРЕТА може да побара да ги посети кризните центри или прифатилиштата на жртвите на трговијата со луѓе, со кои раководат било органи на јавната власт или невладини организации, центрите за сместување на нелегални мигранти или баратели на азил, граничните премини или болниците. Овие посети овозможуваат да се провери ефективноста на мерките кои се преземаат во насока на примена на Конвенцијата.



УЛОГАТА НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО

Граѓанското општество претставува значаен извор на информации за ГРЕТА. За време на посетите за оценка на состојбите во земјата, ГРЕТА се среќава и со претставници на невладините организации (НВОи) и други претставници на граѓанското општество (на пример, синдикати, адвокатски комори, претставници на академската заедница) кои се вклучени во активностите за борба против трговијата со луѓе. ГРЕТА може да одлучи да го достави прашалникот или друго барање за информации до НВОи или други членови на граѓанското општество, кои имаат пристап до веродостојни извори на информации и кои се во можност истите да ги проверат.

ИЗВЕШТАИТЕ НА ГРЕТА

Извештаите на ГРЕТА за оценка на состојбите во земјите содржат анализа на ситуацијата во секоја од земјите во однос на активностите кои се преземаат за справување со трговијата со луѓе, како и предлози како да се унапреди примената на Конвенцијата. Извештаите се изготвуваат во духот на соработка и имаат за цел да им помогнат на земјите во нивите напори на овој план.

ГРЕТА го разгледува подготвениот нацрт извештај за оценка на состојбите во земјите на пленарна сесија. Последователно, нацрт извештаите се испраќаат до властите на соодветната земја за нивни коментари и забелешки, кои ГРЕТА ги зема во предвид при изготвување на нејзиниот конечен извештај. Конечниот извештај се препраќа до засегнатите власти и тие се повикуваат да достават било какви завршни забелешки. Потоа извештајот на ГРЕТА, заедно со забелешките на засегнатите власти, јавно се објавува.

КОМИТЕТ НА ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ НА КОНВЕНЦИЈАТА

Вториот столб на механизмот за мониторинг е Комитетот на договорните страни, кој е составен од национални претставници на земјите кои ја ратификувале Конвенцијата. Врз основа на извештаите на ГРЕТА, Комитетот на договорните страни може да усвои препораки за одделни земји во врска со мерките што треба да се преземат за да се спроведат наодите на ГРЕТА.



ОД МОНИТОРИНГ ДО ПОДДРЖУВАЊЕ НА ПРИМЕНАТА

— Вредноста на мониторингот кој се спроведува согласно Конвенцијата за акција против трговијата со луѓе на Советот на Европа е тројна:

- ▶ се оценува и се поттикнува почитувањето на далекосежните обврски што за земјите произлегуваат од Конвенцијата;
- ▶ се овозможува соодветно насочување на секоја земја поединечно за надминување на пречките; и
- ▶ се создава форум за меѓународна соработка каде можат да се споделат информации и добри практики и да се алармира меѓународната заедница за нови трендови, на кој начин се поттикнува заедничката акција за превенција и справување со проблемите.

— Резултатите од мониторингот се достапни „online“ и тие се користат како референца на сите оние кои се вклучени во борбата против трговијата со луѓе. Советот на Европа исто така ги поддржува националните влади во примената на Конвенцијата и во спроведувањето на препораките кои произлегуваат од овој процес на следење.

Контакти и дополнителни информации

Секретаријат на Конвенцијата за акција против трговијата со луѓе на Советот на Европа (ГРЕТА и Комитет на договорните страни) / (GRETA and Committee of Parties)

Совет на Европа / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Франција / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking